

УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”
Факультэт дадатковай адукацыі

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Першы прарэктар БДУКМ

_____ Ю.П.Бондар

“ _____ ” _____ 2012 г.

ВУЧЭБНАЯ ПРАГРАМА ПА ДЫСЦЫПЛІНЕ

Акцёрскае майстэрства

спецыяльнасці перападрыхтоўкі

1-17 01 71 Рэжысура свят і відовішчаў

кваліфікацыя: рэжысёр свят і відовішчаў

у адпаведнасці з тыповым вучэбным планам перападрыхтоўкі,

зацверджаным 03.11.2010 г. № 25-17/197

Мінск 2012

Распрацоўшчык праграмы: Міхаленка Канстанцін Віктаравіч, старшы
выкладчык кафедры тэатральнай творчасці

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Саветам факультэта дадатковай адукацыі УА "Беларускі дзяржаўны
універсітэт культуры і мастацтваў"

Пратакол пасяджэння ад _____ № _____

Навукова-метадычным саветам УА "Беларускі дзяржаўны універсітэт
культуры і мастацтваў"

Пратакол пасяджэння ад _____ № _____

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Уводзіны

Дысцыпліна “Акцёрскае майстэрства” з’яўляецца адной з прафілюючых у працэсе падрыхтоўкі рэжысёраў.

Аснову для выкладання дадзенай дысцыпліны складаюць лепшыя здабыткі нацыянальнай і замежнай акцёрскіх школ, асабліва спадчына К.С.Станіслаўскага, У.І.Неміровіча-Данчанкі і інш.

Галоўнай мэтай навучання з’яўляецца знаёмства слухачоў з асновамі выканальніцтва на сцэнічнай пляцоўцы і практычнае авалоданне імі ў эцюдах, урыўках з інсцэніраваных і драматычных твораў, тэматычным канцэрце, аднаактовых і шматактовых спектаклях. Формирование умений, навыков, знаний в области актерского мастерства.

У выніку асваення дысцыпліны слухач павінен:

ведаць:

- Спецыфіку акцёрскага майстэрства;
- Асноўныя паняцці майстэрства акцёра;
- Этапы працы над роляй;
- Асновы работы рэжысёра з акцёрам;
- Асаблівасці працэсу стварэння ролі;
- Метады працы над эцюды.

умець:

- Працаваць над стварэннем ролі самастойна і з рэжысёрам у працэсе пастаноўкі;
- Ўвасабляць наяўныя веды і навыкі ў працы над праектам;
- Навыкамі акцёрскага майстэрства.

Усяго на вывучэнне дысцыпліны адведзена 50 гадзін, з іх 22 гадзіны аўдыторных (6 - лекцыі, 26 - практычныя), 18 гадзін - самастойная работа.

Форма выніковага кантролю – экзамен.

Тэматычны план курса

Назва тэм	Колькасць гадзін			
	Уся-го	Лек-цыі	Практ	СРС
1. Асноўныя элементы сістэмы Станіслаўскага. Практыкаванні і эцюды	7	1	4	2
2. Стварэнне сцэнічнага вобраза ў інсцэніроўках паводле празаічных твораў	9	1	4	4
3. Асновы работы над сцэнічным вобразам у аднаактовай драматургіі	11	1	6	4
4. Спецыфіка стварэння сцэнічнага вобраза ва ўрыўку з шматактовай драматургіі	11	1	6	4
5. Спецыфіка стварэння сцэнічнага вобраза ў шматактовай драматургіі	12	2	6	4
Усяго	50	6	26	18

Змест дысцыпліны

Тэма 1. Асноўныя элементы сістэмы Станіслаўскага. Практыкаванні і эцюды

Унутраныя і знешнія элементы сцэнічнага самаадчування акцёра. Расслабленне мышцаў; голас, гук, дыханне; дыкцыя; адчуванне формы фразы і законы мовы; дэкламацыя, адчуванне верша; адчуванне руху, дзеяння, зншняя формы; жэстыкуляцыя і пластыка; логіка і пслядоўнась фізічных дзеянняў; адчуванне дэкарацыі, сцэны.

Тэма 2. Стварэнне сцэнічнага вобраза ў інсцэніроўках паводле празаічных твораў

Прынцыпы выбару твора для інсцэніравання. Знаёмства з асноўнымі падзеямі з жыцця аўтара і асблівасцямі яго творчасці, жанравай і стылістычнай накіраванасцю. Разбор твора і роляў. Стварэнне інсцэніроўкі. Вызначэнне асноўных і другарадных тэм і ідэй у творы і інсцэніроўцы, жанравых і стылявых асаблівасцей. Работа над унутранай і знешняй характарнасцю сцэнічнага вобраза.

Тэма 3. Асновы работы над сцэнічным вобразам у аднаактовай драматургіі

Выбар п'есы. Размеркаванне роляў. Чытка па ролях. Аналіз творчасці аўтара. Разбор п'есы і роляў. Вызначэнне тэмы, ідэі, жанру (стылю) п'есы. Прапанаваныя абставіны п'есы і ролі. Кампазіцыя. Падзейны рад. Прынцып мізэнсцанавання будучага спектакля. Характарыстыка дзеючых асоб.

Тэма 4. Спецыфіка стварэння сцэнічнага вобраза ва ўрыўку з шматактовай драматургіі

Прынцыпы і падыходы да выбару матэрыялу. Падбор п'ес для аналізу і пастаноўкі. Вывучэнне творчасці аўтара, асаблівасцей яго стылю. Выбар урыўка для пастаноўкі. Роля абранага ўрыўка ў кампазіцыйнай будове п'есы. Размеркаванне роляў. Чытка па ролях. Падзейны рад п'есы і ўрыўка. Характарыстыка дзеючых асоб, заанатых ва ўрыўку.

Тэма 5. Спецыфіка стварэння сцэнічнага вобраза ў шматактовай драматургіі

Пошук п'есы для спектакля, прынцыпы адбору матэрыялу. Вывучэнне творчасці аўтара, яе асаблівасцей. Аналіз твора і роляў. Вызначэнне ідэйна-тэматычнага зместу, стылю і жанру. Прапанаваныя абставіны п'есы, ролі і спектакля. Кампазіцыя п'есы і спектакля. Канфлікты. Характарыстыка дзеючых асоб. Рэжым спектакля.

Практычныя заняткі.

1. Праца над сабой у творчым працэсе перажыванні
2. Выкарыстанне психотехнікі
3. Праца з дыханнем, голасам, спантаннай прамовай
4. Праца з целам., Пластычныя практыкаванні. : Свабода цягліц, дынамічнасць, сіла, пластычнасць, гнуткасць, спрыт, раўнавагу, каардынацыя, выразнасць; сцэнічная гімнастыка; асновы акрабатыкі; сцэнічны бой; асновы жанглявання і эквілібрыстыкі (у залежнасці ад выгляду сцэнічных мастацтваў).

Самастойная работа.

1. Да кожнага занятку неабходна падрыхтаваць трэніровачны эцюд.
2. Выкананне трэніровачных практыкаванняў.

3. Асаблівасці глядацкага ўспрымання спектакля.
4. Дзеянне - асноўны сродак тэатральнай выразнасці.
5. Элементы арганічнага дзеяння.
6. Паняцце сцэнічнага самаадчування і элементы сцэнічнага самаадчування.
7. К.С. Станіслаўскі - вялікі рэфарматар тэатра.
8. Асноўныя палажэнні сістэмы К.С. Станіслаўскага.
9. Акцёр як цэнтральная фігура сістэмы К.С. Станіслаўскага.
10. Прырода і законы акцёрскага творчасці

Экзамен праводзіцца ў выглядзе практычнага паказу падрыхтаванага вобраза.

Літаратура

1. Воронецкий, Ф.С. Основы мастерства актера: учебное пособие /Ф.С.Воронецкий. – Мн.: БГАИ, 2003. – 119 с.
2. Грачева, Л.В. Актерский тренинг: теория и практика / Л.В.Грачева. – СПб.: Речь, 2003. – 163 с.
3. Мастерство актера: учебная программа по специальности «Актерское искусство» / сост .Л.А.Монакова. – Мн.: БГАИ, 2006. – 26 с.
4. Мішчанчук, У.А. Псіхафізічны трэнінг: вучэбна-метадычны дапаможнік для спецыяльнасці “Акцёрскае мастацтва” /У.А.Мішчанчук. –Мн.: БДАМ, 1999. – 17 с.
5. Станиславский, К.С. Этика // Работа актера над собой / К.С.Станиславский; вступ.ст. А.Д.Попова. – М.: Искусство, 1981. – Ч.2.
6. Ершов, Л. Технология актерского искусства / Л.Ершов. – М.: Искусство, 1959.